

Kincses Elemér

I. Regizor de teatru, dramaturg, prozator.

S-a născut la 9 martie 1946 la Tîrgu Mureș. Studiile primare și liceale în orașul natal, apoi Institutul de Artă Teatrală „Szentgyörgyi István” din Tîrgu Mureș, absolvit la clasa de actorie în 1968. Actor al Teatrului Maghiar de Stat din Cluj-Napoca, pînă în 1975. Concomitent, urmează cursuri postuniversitare de regie (între 1972—1974). La 1 septembrie 1975 este angajat ca regizor al Teatrului Național din Tîrgu Mureș, calitate în care funcționează și în prezent. În perioada 1978—1985 a fost totodată director adjunct artistic al aceluiași teatru.

Debutul literar a avut loc la 10 noiembrie 1967 în revista clujeană „Utunk”, cu două schițe. Editorialele debutează în 1972 cu volumul de proză intitulat *Cu ochii legați* (*Bekötött szemmel*), apărut la editura Kriterion.

Debutul în dramaturgie are loc în 1978 cu piesa *Dogoraște soarele asupra lui Seneca*.

II. LUCRĂRI DRAMATICE REPREZENTATE

1978, 20 octombrie — *DOGORAȘTE SOARELE ASUPRA LUI SENECA* (EG A NAP SENECA FELETT)

Teatrul de Nord din Satu Mare — secția maghiară. Regia: Kincses Elemér. Scenografia: Kémeny Árpád. Cu: Ács Alajos, Elekes Emília, Bóer Ferenc, Bokor Lidió, Fülöp Zoltán, Szélyes Ferenc.

Piesa s-a mai jucat, în traducerea românească a lui Zeno Fodor, în 1983, la Institutul de Teatru din Tîrgu Mureș, în regia autorului.

„... o parabolă despre dictatură și putere, despre pericolul lipsei de rațiune și responsabilitate a gânditorului, a artistului în fața unei lumi dezumanizate, corupte. Inspirîndu-se dintr-un moment cu

calități simbolice din istoria Romei antice, cînd Nero îi dă «șansa» lui Seneca de a se sinucide, în loc de a fi omorît de gărzi — autorul încearcă o adevărată radiografie a mecanismului tiraniei, întregul său spectacol conducînd cu necesitate la un fierbinte apel pentru rațiune, pentru responsabilitate, pentru umanism”. (Miruna Ionescu, „Știința tineretului”, 16 iulie 1979).

Alte opinii: Zelyanski Istvan — „A Hét”, 3 noiembrie 1978; Voicu D. Rusu — „Cronica săptămîneană”, 4 noiembrie 1978; G. Eliade — „Viața studentescă”, 20 aprilie 1983.

1981, 6 noiembrie — NINGE LA TROIA (TROJABAN HULL A HÓU).

Teatrul de Nord din Satu Mare — secția maghiară. Regia: Kincses Elemér. Scenografia: Kémeny Árpád. Cu: Ács Alajos, Kzintós József, Török István, Toth-Pál Miklós, Fülöp Zoltán, Szélyes Ferenc și alții. (Autorul — n.n.) „a ales cunoscutul episod al «calului troian», arma, devenită simbolică, prin care o mîină de greci iscusiți înving o întregă cetate, îmbătută de entuziasmul orb al presupusei victorii. Respectînd aproape integral detaliile legendei, Kincses o luminează, însă, dinăuntru, deplasînd accentele asupra unor aspecte semnificative pentru sensibilitatea contemporană”. (Alice Georgescu — „Teatrul”, 12/1981); „2” — „Utunk”, 5 februarie 1982.

1982, 19 martie — ARENA, tragicomedie în trei părți

Teatrul Național din Tîrgu Mureș — secția maghiară. Regia: Kincses Elemér. Scenografia: Kémeny Árpád. Cu: Csorba András, Szilagy Enikő, Bölöni Zacharias Klára, Kerestes Sandor, Bóer Ferenc, Tamás Ferenc, Székely M. „Eva, Lörcinzy Ica, Bódo Zoltán.

„Piesa este o mărturisire, o înmormîntare și poetică metaforă despre artă în general, despre șansa artei provinciale, despre arta care, stăpînită de oameni fără inimă și lipsită de înțelegere, a fost golită de esența ei și deviată de la telurile ei, despre arta cea adevărată care învinge totuși. O mărturisire emoționantă prin felul ei nobil și pur, emoționantă prin strădania de a fi în același timp poezie, tragedie, document, tribună, agoră și simbol. Și, ca orice mărturisire care ținește proaspăt, energică, fragedă din trăsăturile țării al iluziilor, reformulează banalități vechi de secole”. (Szász László — „Uj Élet”, 10/1982) Alte opinii: Janosházi György — „Utunk”, 14 mai 1982; Szőcs István — „Előre, junie 1982.

Adriana POPESCU

(Fișă de autor realizată cu sprijinul lui Zeno Fodor)